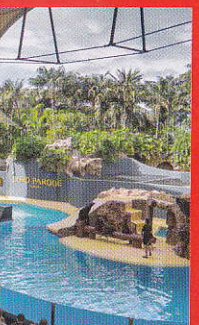

- Santa Cruz de Tenerife ► 23
- San Cristóbal de La Laguna ► 47
- Loro Parque, Puerto de la Cruz ► 68
- La Orotava ► 69
- Garachico ► 96
- Candelaria ► 103
- Drago Milenario din Icod de Los Vinos ► 99
- Satul Masca ► 95
- Parque Etnográfico Pirámides de Güímar ► 103
- Insula La Gomera ► 109

Tenerife

Text pentru oameni și cărți

MARIANA PASCARU

fotografii

FLORIN ANDREESCU

SHUTTERSTOCK

hărți

ALEXANDRU STĂNESCU

© 2019, Ad Libri

tel./fax: 021-212.35.67, 021-210.88.64; tel: 021-610.37.92;

e-mail: adlibri@adlibri.ro

www.adlibri.ro

www.calator-pe-mapamond.ro

Toate drepturile asupra prezentei lucrări aparțin editurii Ad Libri.

Reproducerea integrală sau parțială a textelor sau ilustrațiilor este posibilă numai cu acordul prealabil scris al editurii Ad Libri.

Editura încearcă să ofere cititorilor săi informații complete și aduse la zi. Suntem totuși conștienți că între momentul publicării acestui ghid și cel al cumpărării lui pot apărea diverse modificări ale datelor prezentate. Ne cerem scuze pentru eventualele inadvertențe și le suntem recunoscători tuturor celor care ni le vor semnala. Orice alte observații și informații noi cu privire la subiectul ghidului de față vor fi considerate bine-venite.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Tenerife / text: Mariana Pascau; foto: Florin Andreescu, Shutterstock.

hărți: Alexandru Stănescu. - București: Ad Libri, 2019

ISBN 978-606-8050-93-5

I. Pascau, Mariana (text)

II. Andreescu, Florin (foto)

III. Stănescu, Alexandru (cartogr.)

IV. Shutterstock (foto)

91

LEGENDA SIMBOLURILOR

✉ adresa / localizarea

☎ numărul de telefon

🕒 programul de funcționare

💰 taxă de intrare

🚗 mijloace de transport

➤ trimitere la pagina cu prezentarea detaliată

Cuprins

■ Paraiso del Sol	5
Introducere	6
Repere istorice	8
Cele mai frumoase 10 locuri din Tenerife	10
Cele mai interesante 10 experiențe din Tenerife	15
■ Santa Cruz de Tenerife	23
■ La Laguna, Masivul Anaga și nord-estul insulei	41
■ Valle de la Orotava și Parque Nacional del Teide	59
■ Sudul insulei	85
■ Insula La Gomera	109
■ Recomandări	117
■ Informații utile	129
■ Index	136

3-20 milioane de ani în urmă

Formarea arhipelagului canarez în urma mai multor erupții vulcanice.

Secolele II-I a.Chr.

Sosesc *Igwanciye*n, primii locuitori ai insulei, pe care spaniolii îi vor numi *Guanches*. Originea lor a rămas până azi învăluită în mister, deși istoricii tind să creadă că erau de origine nord-africană, după cum indică și numele berber.

1312

Navigatorul genovez Lanzarotto/Lancelotto Malocello redescoperă insula Lanzarote, pe care o botează după numele său.

1340

Navele spaniole și portugheze trimise să investigheze insulele canareze raportează că sunt locuite de un popor de păstori – *Guanches*, care duc un trai primitiv, departe de orice contact cu lumea civilizată.

1402

Nobilul Jean de Béthencourt debarcă pe Lanzarote, de unde va începe cucerirea spaniolă a arhipelagului canarez.

1492

Cristofor Columb trece pe lângă insula Tenerife în timpul primei expediții spre America și asistă la o erupție a vulcanului Teide, potrivit mărturiilor sale.

1494-1496

Alonso Fernández de Lugo debarcă pe coastă în zona capitalei de azi Santa Cruz și invadează insula

Tenerife în numele Regatului Castiliei (*Reino de Castilla*). Pe 31 mai 1494 este învins de *Guanches* la Acentejo (La Matanza), dar pe 25 decembrie 1495 își ia revanșa și îi cucerește definitiv. Tenerife este astfel ultima insulă din arhipelagul canarez cucerită de spanioli. Insula intră sub controlul Coroanei Castiliene din februarie 1496.

Alonso Fernández de Lugo este considerat fondatorul orașelor San Cristóbal de La Laguna, Santa Cruz de Tenerife și Santa Cruz de La Palma.

Secolele XVI-XVII

Sub stăpânirea spaniolilor, care fac comerț cu sclavi, insula se dezvoltă din ce în ce mai mult.

1657

Flota Regală, sub comanda amiralului Robert Blake, îi zdrobește pe spanioli în Bătălia de la Santa Cruz de Tenerife; conflictul face parte din Războiul Anglo-Spaniol din 1654-1660.

1701-1714

Fondarea Universității din La Laguna.

1706

Portul Garachico (► 96) de pe coasta vestică a fost distrus aproape complet în urma catastrofelei erupții a vulcanului Montaña Negra, în luna mai a anului 1706.

1797

În fruntea puternicei flote engleze, amiralul Horatio Nelson încearcă să cucerească Santa Cruz de Tenerife. Atacul său este respins de generalul Antonio Gutiérrez de Otero y Santayana în cursul nopții de 25 iulie 1797. Soldații englezi capturați au fost cruțați prin generozitatea cavalerescă a guvernatorului spaniol, care i-a eliberat, dându-i fiecăruia câte o sticlă de vin local și o felie de pâine. Amiralul Nelson a plătit însă un preț greu în această bătălie, o salvă de tun smulgându-i un braț.

1852

În urma unei hotărâri a reginei Isabella a II-a, Insulele Canare capătă statutul de zonă de comerț liber.

1850-1900

Sărăcia îi determină pe mulți localnici să emigreze în America, în căutarea unui trai mai bun.

1890

Introducerea de către britanici a culturii bananelor, pentru a înlocui industria trestiei de zahăr, care dominase până atunci exporturile, însă intrase în declin.

1913

Constituirea *Cabildo Insular* – guvernul insulei.

1927

Insulele Canare sunt împărțite în două provincii: una de vest (cuprinzând Tenerife, La Gomera, La Palma și El Hierro), cu capitala la Santa Cruz de Tenerife, și una de est (cuprinzând Gran Canaria, Fuerteventura și

Lanzarote), cu capitala la Las Palmas de Gran Canaria.

1936

Generalul Franco, numit comandant militar al insulelor Canare, inițiază din Tenerife lovitură de stat care va duce la izbucnirea Războiului Civil Spaniol (1936-1939).

1959

Primele zboruri charter aterizează în Tenerife. Valuri de turiști invadează în deceniile următoare insula, care devine una dintre cele mai populare destinații de vacanță.

1982

Insulele Canare devin regiune autonomă (*comunidad autónoma*) în cadrul Spaniei.

1995

După intrarea Spaniei în Uniunea Europeană, în 1986, pentru Insulele Canare va fi negociat un statut special, pentru ca 9 ani mai târziu să fie integrate de asemenea în UE, cu păstrarea unor importante privilegii în privința taxelor, motiv din care și azi prețurile la băuturile alcoolice și țigări sunt mult mai mici decât pe continent.

2002

Adoptarea monedei euro de către Insulele Canare.

2006

Creșterea numărului de imigranți ilegali din Africa.

2007, 2012

Incendii de amploare afectează pădurile de pe coasta vestică, apoi pe cele din provincia Santa Cruz.

2019

Alegeri pentru desemnarea celui de-al zecelea Parlament al Comunității Autonome a Insulelor Canare.

Cele mai frumoase 10 locuri din Tenerife

Santa Cruz de Tenerife ► 23

În Santa Cruz – *el corazón de Tenerife* (inima insulei Tenerife), totul vorbește de bogata moștenire colonială lăsată de spanioli. Aici domnește o cu totul altă atmosferă decât în sudul insulei, preponderent turistic. Capitala, cu piețe elegante, străzi pietonale înșesate cu pub-uri, cafenele și magazine de top și parcuri cu vegetație exotică subtropicală, adăpostește cele mai importante instituții, monumente și muzee de pe insulă. Museo de la Naturaleza y el Hombre, cu o interesantă secțiune dedicată culturii *Guanche*, unde puteți vedea mumiile primilor locuitori ai insulei, și TEA (Tenerife Espacio de las Artes), un centru cultural care îi aduce un convenient omagiu lui Óscar Domínguez, unul dintre cei mai importanți artiști suprarealiști spanioli, sunt două dintre atracțiile de top. Din 2003 în zona coastei, la doi pași de port, și-a făcut apariția o realizare a arhitecturii moderne – Auditorio de Tenerife „Adán Martín”, creația lui

Santiago Calatrava, azi una dintre emblemele insulei. Santa Cruz este asociată cu cel mai renumit Carnaval din lume după cel de la Rio de Janeiro, care aduce în capitală timp de aproape două săptămâni, în luna februarie, o explozie de culoare și veselie.

San Cristóbal de La Laguna ► 47

San Cristóbal de La Laguna, prima capitală a insulei, de la întemeierea ei până în 1723, este și primul exemplu de oraș nefortificat, al cărui plan urbanistic a constituit modelul pentru așezările fondate de coloniștii spanioli în Americi (Habana Vieja/Havana Veche, din Cuba, Lima, din Peru, Cartagena de Indias, din Columbia, ori San Juan, din Puerto Rico). Inclusă în Patrimoniul Mondial UNESCO din 1999, La Laguna prezintă un interesant profil arhitectural, caracterizat prin îmbinarea elementelor gotice, *Mudéjar*, renaștentiste, neoclasiche, baroce și moderniste. Catedrala

Foto: Museo de la Naturaleza y el Hombre, Santa Cruz de Tenerife

adăpostește mormântul fondatorului insulei, Alonso Fernández de Lugo, în clădirea Primăriei (Ayuntamiento) este păstrat steagul pe care conchistadorul l-a înfipt în pământul nou cucerit, iar în biserica Nuestra Señora de la Concepción, una dintre cele mai vechi de pe insulă, au fost botezați, într-o cristelniță de secol XVI adusă din Sevilla, primii *Guanches*, după ce au fost cuceriiți. Casa Lercaro, o splendidă reședință colonială de secol XVI, găzduiește un fascinant muzeu dedicat istoriei insulei. La Laguna este și singurul centru universitar din Tenerife, drept urmare viața culturală și viața de noapte sunt deopotrivă de bogate și animate.

Loro Parque, Puerto de la Cruz ► 68

O atracție îndrăgită deopotrivă de cei mici și cei mari, Loro Parque este unul dintre cele mai colorate parcuri zoologice din lume. Pe lângă cei 4.000 de papagali, complexul include un impresionant Pinguinariu (Penguin Planet), unde au fost reconstituite condițiile de mediu din zona antarctică, precum și un delfinariu, un centru marin, o peșteră

cu lilieci, o colonie de gorile etc. Cadrul vegetal este și el spectaculos: există o zonă cu 8.000 de palmieri, o minijunglă, un parc cu arbori-dragon, o grădină de cactuși și o grădină de orhidee. Reclama acerbă (*Loro Parque, El "must" de Canarias*) pe care și-o face în toate colțurile insulei l-a transformat într-una dintre cele mai populare atracții în rândul familiilor cu copii, dar nu uitați că nu este singurul obiectiv din selecta stațiune Puerto de la Cruz, pe care vă recomandăm s-o explorați pe îndelete. Plimbarea vă va oferi o mulțime de surprize, de la priveliști de vis asupra Atlanticului la grădini tropicale de poveste (Sitio Litre, Taoro, Risco Bello), de la un cartier pescăresc colorat la un lido modern proiectat de César Manrique și de la un port care ascunde un muzeu de artă modernă la un centru vechi pur și simplu încântător.

La Orotava ► 69

În acest orașel fermecător, totul stă sub semnul tradiției, inserată cât se poate de firesc în viața de zi cu zi. Cea mai admirată dintre casele tradiționale în stil canarez din secolul

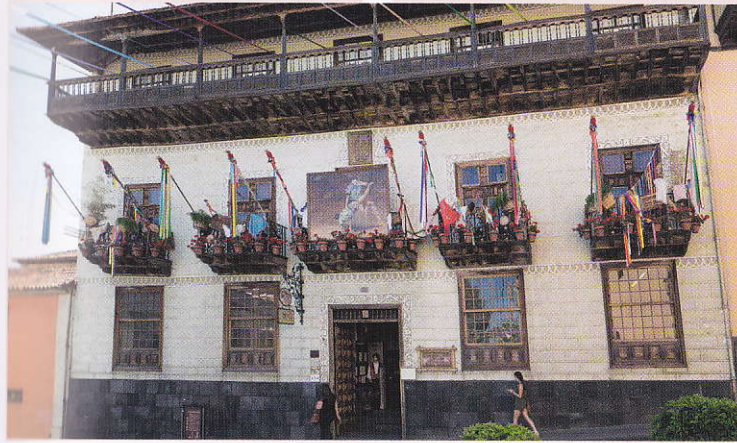

Foto: Casa de los Balcones, La Orotava

Respect pentru oameni și cărți

al XVII-lea este Casa de los Balcones, ale cărei balcoane din lemn din curtea interioară sunt adevărate bijuterii; clădirea adăpostește la etaj un muzeu, iar la parter – un magazin și un centru meșteșugăresc. De la Casa del Turista (sau Casa Molina) și Casa Lercaro (sau Casa Ponte Fonte) puteți cumpăra obiecte de artizanat de calitate, pe când Museo de Artesanía Iberoamericana de Tenerife (MAIT) oferă o incursiune fascinantă în universul meșteșugurilor, atât canareze, cât și americane. Cea mai frumoasă tradiție a orașului este cea a covoarelor din flori și nisip vulcanic în diverse nuanțe (*alfombras*), așternute pe străzi cu prilejul sărbătorii *Corpus Christi* (► 71), la 60 de zile după Paști. Acestei tradiții îi este dedicat un muzeu special – Museo de Las Alfombras, pe Calle San Francisco.

Garachico ► 96

Îngropat sub un strat de lavă în urma devastatoarei erupții vulcanice din 1706, Garachico a reușit să renască din propria cenușă, fiind reconstruit pe mica peninsulă formată de valul de lavă solidificată. Și-a pierdut statutul de principalul port al insulei,

Foto: Garachico

însă a devenit una dintre cele mai fermecătoare localități din Tenerife, căci a mizat pe reconstituirea fidelă a arhitecturii originale și păstrarea autenticității, în timp ce restul orașelor s-au lăsat prinse în tăvălugul modernizării. Ca un memento al erupției au rămas bazinele naturale (*piscinas naturales*) formate pe faleză de limbile de lavă: azi sunt foarte populare în rândul celor care vor să facă o baie în Atlantic la adăpost de curenți. Un traseu circular (PR-TF 43) cu lungimea de peste 17 km și durata de circa 7 ore vă poartă în împrejurimile orașului, până la craterul vulcanului Chinyero, de-a lungul unor peisaje pârjolite presărate cu *lapilli* (pietriș vulcanic). Evenimentul care a marcat așa tragic istoria orașului este readus la viață în cadrul unui festival cu multe artificii, organizat o dată la 5 ani, în prima săptămână din luna august; următoarea ediție va avea loc în anul 2020.

Candelaria ► 103

Centrul spiritual al insulei, Candelaria, un orașel aflat la mai puțin de 20 km de capitala Santa Cruz, este asociat cu sculptura Sf. Fecioare Maria, descoperită de *Guanches*

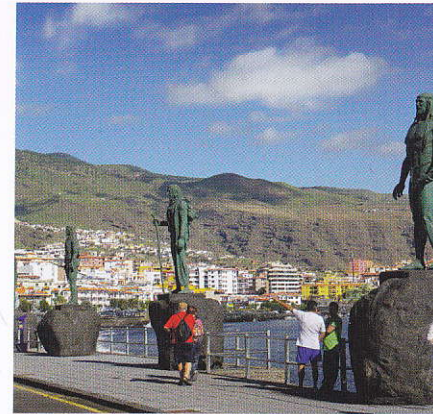

într-o peșteră de pe plajă în 1392, cu 100 de ani înainte de venirea conchistadorilor spanioli. Băstinașii au confundat-o cu zeița solară Chaxiraxi, i-au dedicat un sanctuar și au început să i se închine: această întâmplare a stat la baza legendei pe care au răspândit-o mai apoi spaniolii, potrivit căreia guanșii au fost creștinați încă dinainte de venirea lor. Din 1599 *Nuestra Señora de la Candelaria* este sfânta patroană a insulei (și a întregului arhipelag), iar pe data de 15 august mii de *tinerfeños* vin în pelerinaj la Candelaria. Pe latura dinspre ocean a Plaza de la Patrona de Canarias, piața din fața catedralei închinată Sf. Fecioare, veghează melancolic statuile din bronz ale celor nouă *menceyes* (regi guanși ► 7).

Drago Milenario din Icod de Los Vinos ► 99

Cel mai bătrân arbore-dragon (*Dracaena draco*) din arhipelagul canarez, Drago Milenario este vedeta orașelului Icod de Los Vinos, de pe coasta estică, asaltat în fiecare an de mii de turiști care bat drumul până aici doar ca să vadă cu proprii lor ochi această minune a naturii. Se spune

Stânga: Drago Milenario, Icod de Los Vinos

despre acest copac cu înălțimea de 22 m și diametrul de 10 m că are 1.000 de ani (ba chiar 3.000 de ani, după alții), însă precizăm că nu există vreo analiză oficială care să confirme asta. În general, un arbore din această specie atinge vârsta de maximum 800 de ani. Dragonierul se remarcă prin coroana în formă de umbrelă și prin conglomeratul de trunchiuri care încep să se ramifice abia când arborele ajunge la maturitate, după 10-15 ani. O altă particularitate a acestui copac este seva rășinoasă de culoare purpurie, numită „sângele dragonului”, despre care vechii *Guanches* credeau că are puteri tămăduitoare.

Satul Masca ► 95

Frumusețea sălbatică a cătunului Masca, cocoțat pe un pinten stâncos din mijlocul Muntelui Teno, în vestul insulei, a devenit mai accesibilă de când a fost construit drumul îngust care șerpuieste în curbe strânse de-a lungul a 5 km, începând din Santiago del Teide. Legendele spun că sătucul risipit printre culmi, care azi are 100 de locuitori, a fost cândva o ascunzătoare a piraților. Undeva jos sclipeșc valurile Atlanticului.

Dreapta: Statuile regilor Guanches, Candelaria

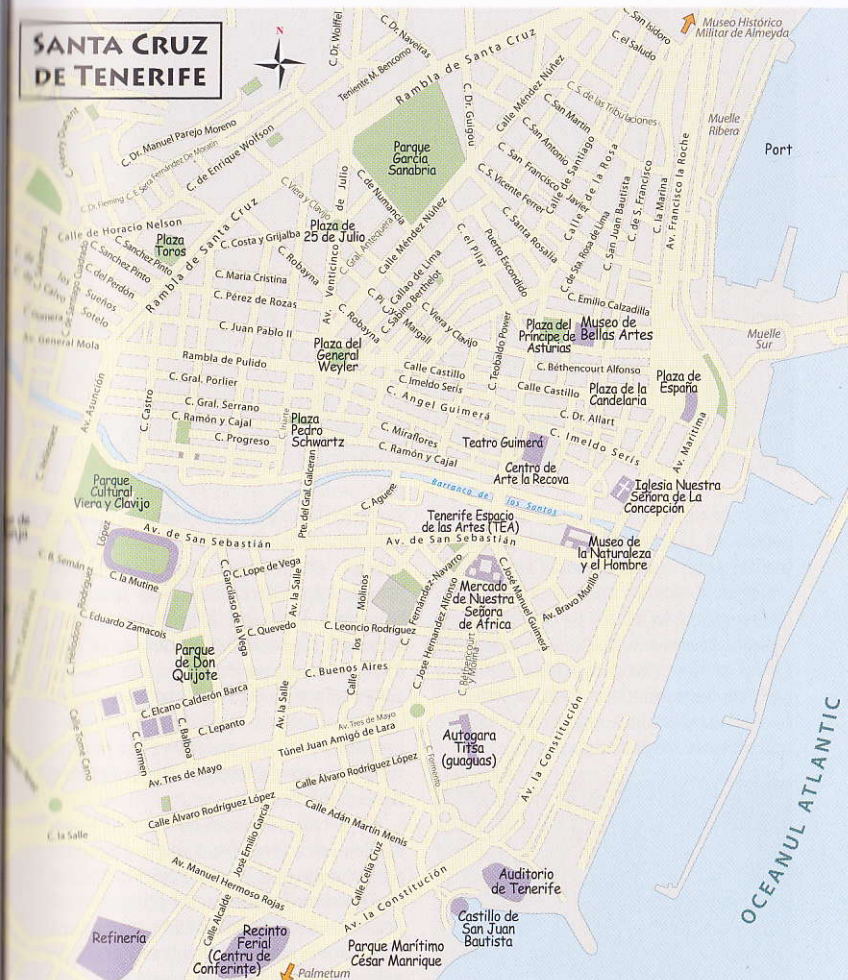

Santa Cruz de Tenerife

Zona nordică concentrează moștenirea istorică și culturală atât a guanșilor, cât și a coloniștilor spanioli, așadar este de neocolit dacă doriți să înțelegeți adevăratul spirit al insulei. Aici se găsește Santa Cruz, care este nu doar capitala insulei, ci a întregului arhipelag canarez, alături de Las Palmas de Gran Canaria, rol confirmat de faptul că adăpostește sediul Parlamentului Insulelor Canare.

Situată la altitudinea maximă de 750 m, între un golf de pe coasta Atlanticului și înverzitul Masiv Anaga (► 44), Santa Cruz este legată prin însuși numele său (*Sfânta Cruce*) de conchistadorii spanioli, care, avându-l în fața lui pe Alonso Fernández de Lugo (1456-1525), au debarcat pe coastă în anul 1494, i-au alungat pe *Guanches* și au instalat un crucifix pe teritoriul nou cucerit. Crucea respectivă este păstrată azi în biserica Nuestra Señora de la Concepción (► 29), iar steagul spaniol înfipt în pământul insulei poate fi văzut în clădirea Primăriei (*Ayuntamiento*) din orașul La Laguna (► 47), care a fost prima capitală a insulei. Santa Cruz, care a căpătat statutul de capitală abia din 1723, are în prezent o populație de 222.643 de locuitori. Se remarcă prin atmosfera relaxată, cu multe parcuri cu vegetație subtropicală și străzi comerciale animate, cu restaurante de top. Oferta culturală este la înălțime: veți găsi aici cea mai mare concentrare de muzee din Tenerife, ca să nu mai pomenim de Auditorio „Adán Martín”, deja prestigios la scară mondială.

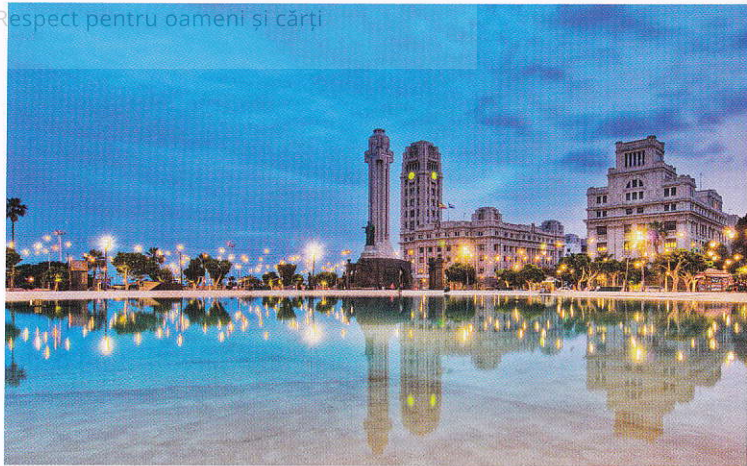
Santa Cruz este totodată portul principal din Tenerife, asigurând legătura cu celelalte insule ale arhipelagului, precum și cu Peninsula Iberică.

PLAZA DE ESPAÑA

Vă aflați în cea mai întinsă piață (5.000 m²) din arhipelagul canarez. Situată în imediată apropiere a portului (probabil zona cea mai tranzitată din Santa Cruz), Plaza de España asigură conexiunea între acesta și străzile pietonale din centrul orașului. Are ca element definitoriu un imens lac artificial cu o fântână arteziană în mijloc – adăugat în 2008 ca parte a îndrăznețului proiect conceput de firma elvețiană de arhitectură Herzog & de Meuron pentru revitalizarea zonei.

Piața a fost amenajată în 1929 pe locul Castillo de San Cristóbal (1577), principalul bastion din sistemul defensiv al orașului, menit să apere Golful Santa Cruz de atacurile piraiților. Din fortificațiile de odinioară s-au păstrat doar fundațiile, expuse într-un tunel de sub piață. Spațiul arată ca un mic muzeu (📍 Luni, Mier-Vin: 10-18, Sâmb-Dum: 11-19 🆓 Gratuit); nu ratați așa-numitul El Tigre, micul tun a cărui salvă de foc i-a smuls amiralului Horatio Nelson brațul drept, în cursul unei ambuscade de pe insulă (► 9), din anul

1797; firește, este mai degrabă o legendă, pentru că nu există dovezi istorice că tocmai acest tun a provocat respectivul accident, deși nici unul dintre localnici nu pare să se îndoiască de autenticitatea faptului. Numele fortului este păstrat de Calle Castillo, principala stradă pietonală care se desprinde din piață, animată și fremătătoare la orice oră, pentru că este mărginită de magazine și cafenele.

Monumento a los Caídos este un omagiu adus eroilor locali căzuți în Războiul Civil Spaniol (1936-1939). Are forma unui turn în formă de cruce, cu un punct de belvedere (*mirador*) în vârf; baza este acoperită de basorelieful, sub ea se află o criptă goală, pe o latură puteți vedea alegoria Patriei susținând un erou și figura Victoriei, ca aluzie la succesul expedițiilor maritime, iar în față stau de veghe doi eroi sprijiniți în spadă, ca simboluri ale valorilor civile și militare.

Piața este dominată de sobrul Palacio Insular de Tenerife, sediul autorității administrative a insulei (Cabildo Insular de Tenerife). Fațada clădirii ridicate în stil Art Deco între 1935 și 1940 se remarcă prin turnul cu ceas, cu înălțimea de 50 m, adăugat în anii 1950, care a devenit între timp unul dintre punctele de reper ale orașului. Pereții Salón Noble, cea mai importantă sală a clădirii, sunt acoperiți de picturi semnate de José Aguiar (1895-1976), care a reprezentat diverse scene mitologice sau din istoria insulei (*Zeița cu fructe*, *Nașterea insulelor*, *Apariția Fecioarei de Candelaria*, *Creștinarea indigenilor* etc.). Astăzi, aceste picturi cu suprafața de 200 m² fac parte din rândul *Bienes de Interés Cultural* (BIC) – patrimoniul protejat al insulei.

Sus: Plaza de España

Jos: Monumento a los Caídos

Una dintre principalele distracții ale celor care trec prin piață, turiști și localnici deopotrivă, este să se fotografieze lângă imensele litere cu înălțimea de 1,4 m și lungimea de 11,1 m, alcătuind numele orașului SANTA CRUZ, care se promovează ca *el corazón de Tenerife* („inima insulei Tenerife“).

PLAZA DE LA CANDELARIA

Venind imediat în prelungirea Plaza de España, această piață, cunoscută inițial ca Plaza Real sau Plaza de la Pila, a fost redenumită după ce aici a fost instalat în 1778 monumentul **Triunfo de la Candelaria** – un obelisc din marmură albă de Carrara închinat Fecioarei Candelaria (► 103), patroana insulei. A fost dăruit orașului de neguțatorul și navigatorul don Bartolomé Antonio Méndez Montañés (tot el ridicase aici, în 1759, Cruz de Mármol). Străjuit la baza de statuile a patru *Guanches*, băștinașii insulei, obeliscul sculptat de Pasquale Bocciardo este incunat de o sculptură a Fecioarei Maria, ținându-l pe un braț pe Prunc, iar cu cealaltă mână înălțând o lumânare.

Este mai mult decât un loc de tranzit, este un loc de zăbavă, căci în perimetrul ei veți găsi baruri și cafenele, ba chiar și un magazin de artizanat (*artesanía*), în care puteți scotoci după suveniruri.

Palacio de la Carta, ridicat între 1721 și 1752 ca reședință a căpitanului Matias Rodríguez Carta, combină într-un mod armonios elemente arhitecturale neoclasică cu cele baroce de tip canarez. Se remarcă prin fațada din piatră – un element singular în rândul clădirilor de secol XVIII de pe insulă. În interior, ies în evidență cele două imense *pacios* tip canareze, mărginite de galerii, pentru care s-a folosit din belșug lemnul. Aceasta a fost prima clădire din oraș înscrisă pe Lista Monumentelor Istorice, în 1947. A adăpostit de-a lungul timpului Banco Español de Crédito, Capitanía General de Canarias și Gobierno Civil. De curând, Primăria a anunțat că va fi reabilitat, urmând să adăpostească biroul de informare turistică al orașului, la primul nivel, iar la etaj, Muzeul de Istorie.

Carnaval de Santa Cruz de Tenerife

www.carnavaldetenerife.com

În fiecare an, în luna februarie, înaintea intrării în postul Paștelui, Santa Cruz de Tenerife găzduiește un carnaval flamboiant, considerat al doilea ca amploare din lume, după cel de la Rio de Janeiro. Timp de aproape două săptămâni, capitala se umple de culoare și ritmuri frenetice și peste un milion de oameni se îngrămădesc să ia parte la această explozie de bucurie. Festivitățile debutează miercură, când este aleasă Regina Carnavalului, în cadrul *Gala Reina*; candidatele defilează pe o scenă imensă cu suprafața de 1.200 m², purtând costumații care de care mai fanteziste și mai extravagante, pregătite încă de la finalul Carnavalului precedent, într-atât sunt de laborioase. De fapt, pare că mai mult sunt premiate costumele decât purtătoarele, care abia de se mai zăresc sub avalanșa de pene, mărgele, mătăsuri și alte zorzoane. Urmează apoi întrecerea între *murgas*, trupele care susțin spectacole de teatru popular pe muzică, în timpul Carnavalului; acest concurs are loc în centrul expozițional al orașului, unde intrarea se face pe bază de bilet. În noaptea de vineri se organizează o paradă fastuoasă, urmată de o *fiesta* pe ritmuri de salsa care se prelungeste până la primele ore ale dimineții. Mai multe *comparsas* (orchestre care cântă muzică *conga*) asigură fundalul sonor pe parcursul întregului Carnaval. Petrecerile se țin lanț în următoarele zile, cu numeroase spectacole de stradă, concerte cu texte satirice (inclusiv pe teme sociale și politice), concerte și numere de improvizatie. Climaxul festivităților este atins în Marțea Albă, când se ține o altă paradă extravagantă – *el Coso*. A doua zi, de Miercură Cenușii, Carnavalul se termină oficial cu ceremonia *Entierro de la Sardina*, „îngroparea sardinei”. Sardina, simbolizând spiritului Carnavalului, este purtată în convoi funerar prin oraș, apoi este arsă, în tănguirile „bocitoarelor”.